

Alkotmánybíróság
 Donáti u. 35-45,
 Budapest

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: IV/826 - 0 / 2017

Érkezett: 2017 MÁRC 28.

Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 4 db	

FŐVÁROSI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG
 MUNKAÜGYI ÜGYSZÁK

FŐLAJSTROMSZÁM
 KEZDŐIRATON:

Postán / Gyűjtőládába / Személyesen / E-mailen / Faxon

Érkezett: 2017 -03- 0 1

PÉLDÁNY: IV.

MELLÉKLET: KÖZTÜK:

FŐLAJSTROMSZÁM:
 KEZDŐIRATON:

Elsőfokú ügyszám: 35.M.4350/2013/28.
 Másodfokú ügyszám: 4.Mf/680.313/2015/4.
 Kúria ügyszám: Mfv.I.10.105/2016/5.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

[Redacted] az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d/ pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (továbbiakban Abtv.) 27.§-ában foglaltak alapján, a Kúria Mfv.I.10.105/2016/5. számú, általunk 2017. február 9. napján kézhez kapott ítélete ellen az Abtv. 30.§-ában meghatározott határidőn belül az alábbi

alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztem a T. Alkotmánybíróság elé.

Álláspontunk szerint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 35.M.4350/2013/28. számú és a Kúria Mfv.I.10.105/2016/5. számú határozata az általunk kifejtettek szerint bírói döntést érdemben befolyásolóan alaptörvény ellenes.

Kérjük, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) d) pontja alapján vizsgálja felül az általam sérelmezett bírói döntéseknek az Alaptörvénnyel való összhangját. Kérjük továbbá, hogy (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisítse meg az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Mfv.I.10.105/2016/5. számú ítéletének végrehajtását felfüggeszteni szíveskedjék. A határozat felfüggesztésére irányuló kérelmünk indokaként előadjuk, hogy amennyiben az ítéletben foglalt rendelkezések végrehajtásra kerülnek, abban az esetben Társaságunk gazdasági tevékenysége teljes mértékben ellehetetlenül.

I. TÖRTÉNETI TÉNYÁLLÁS

Az I. rendű felperes határozott idejű, a II., VII., VIII., IX., X., XII. rendű felperesek határozatlan idejű munkaviszonyban álltak az alperessel. A munkaszerződésük szerint "a bérfizetés napja a tárgyhónapot követ hónap 7. napja".

Alperes az egyiptomi politikai helyzetre figyelemmel az utazásszervezési tevékenységét beszüntette. Alperes törvényes képviselője 2013. augusztus 22-én tájékoztatta munkavállalói arról, hogy a munkabér kifizetése bizonytalan.

Felperesek 2013. szeptember 10-én fizetési felszólítást küldtek alperes részére, majd 2013. szeptember 18-án a munkaviszonyukat azonnali hatállyal megszüntették az Mt. 78. §. (1) bekezdés a) pontjára alapítottan azon indoklással, hogy a munkáltató nem tesz eleget a munkabérfizetési kötelezettségének.

Alperes 2013. szeptember 23-án kelt levelében arról tájékoztatta felpereseket, hogy az azonnali hatályú felmondásukat jogellenesnek tekintik, annak indokai "túlnyomórésztben nem valósak és okszerűek".

Alperes 2013. október 9-én csődeljárás iránti kérelmet nyújtott be, 2013. december 6-án pedig vételi bizományosi szerződést kötött a Titán Faktor Pénzügyi Szolgáltató Zrt.-vel annak érdekében, hogy az a munkavállalói követeléseket megvásárolja. A felperesek részére a 2013. augusztusi és szeptemberi munkabérüket 2014 januárjában kifizették.

II. AZ ELSŐFOKÚ ÍTÉLET

A felperesek módosított keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az azonnali hatályú felmondásukkal jogszerűen szüntették meg a munkaviszonyukat, ezért a felmondási időre járó távolléti díjat, végkielégítést és szabadságmegváltás megfizetését igényelték.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, vitatva a felperesek azonnali hatályú felmondásának jogszerűségét arra hivatkozva, hogy azok törvényi feltételei nem állnak fent. Szándékos vagy súlyos gondatlan kötelezettségszegés részéről nem valósult meg, a bérfizetés elmaradása az egyiptomi politikai helyzet, mint vis maior miatt következett be.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 35.M.4350/2013/28. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes munkabér-fizetéssel való késedelembe esése lényeges kötelezettségszegésnek minősül, a felperesek azonnali hatályú felmondása jogszerű volt, követeléseik pedig jogalapjában az Mt. 70. § és 77. § alapján alaposak.

A bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen felperesek részére felmentési időre járó távolléti díjat, valamint végkielégítést, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 64. § (1) bekezdés c) pontjában, (2) bekezdésében, 78. § (1) bekezdésében, a 70. §-ban és a 77. §-ban foglaltakra.

III. A MÁSODFOKÚ ÍTÉLET

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék 4.Mf/680.313/2015/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében megváltoztatta, és I., II., VII., VIII., IX., X., XII. rendű felperes keresetét elutasította.

A Törvényszék ítéletének indoklásában megállapította, hogy önmagában az, hogy a bérfizetési határidőhöz képest tizenegy nap elteltével az azonnali hatályú felmondás napjáig az alperes nem fizette meg a felperesek tárgyhavi munkabérét, jelentős mértékű kötelezettségszegésnek nem tekinthető, hiszen ez legfeljebb a munkabér tartós, vagy többször előforduló elmulasztása esetén lenne megállapítható, ezért döntése értelmében a felperesek azonnali hatályú felmondása nem jogszerű.

A Törvényszék megítélése szerint felpereseknek azonnali hatályú felmondásuk jogszerűségéhez azt kellett volna bizonyítaniuk, hogy a munkáltató ügyvezetőjének nyilatkozatai és az egyéb körülmények alapján alappal nem számíhattak arra, hogy a munkabérük kifizetésre kerül. Az elsőfokú bíróság ezt bizonyítottnak fogadta el, a másodfokú bíróság azonban nem értett egyet a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésével és azzal a ténymegállapítással, miszerint az ügyvezető által a 2013. augusztus 22-én elmondottak szerint a felperesek nem számíhattak arra, hogy a munkabérüket az alperestől megkapják.

IV. A KÚRIA DÖNTÉSE

A felperesek a felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérték az alperes perköltségben való marasztalása mellett. Hivatkozásuk szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. § (1) bekezdését, a Pp. 221. § (1) bekezdését, valamint az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontját és a 78. § (1) bekezdés a) pontját.

A Kúria ítélete alapján a felülvizsgálati kérelem alapos volt, véleménye szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásban keletkezett bizonyítékokat tévesen értékelte, mivel a Kúria szerint igazol, hogy a munkavállalókkal az alperes közölte a tevékenység beszüntetését és nem ígért bérfizetést, illetve a felperesek által 2013. szeptember 10-én írt fizetési felszólításra nem válaszolt.

A Kúria döntésének indoklásában a munkáltató egyik leglényegesebb kötelezettségének minősítette a munkabér-fizetési kötelezettséget, melynek alperes nem tett eleget, és a felperesekkel nem közölte, hogy a helyzetüket milyen módon kívánja rendezni, illetve mikor tesz eleget a bérfizetési kötelezettségének.

A Kúria egyetértett az elsőfokú bíróság hivatkozásával azon ítélkezési gyakorlatra, mely szerint akár egy napos fizetési késedelem is megalapozhatja a jogviszony azonnali hatályú megszüntetését (**Mtv.I.10.702/2013.**).

Az Abtv. 27. § b) pontjának megfelelően alperes a másodfokú döntés felülvizsgálatának tárgyában a Kúria elé terjesztett indítványával jogorvoslati lehetőségét kimerítette. Az ügyben perújítást nem kezdeményeztünk.

V. AZ ALAPTÖRVÉNY MEGSÉRTETT RENDELKEZÉSEI

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság **35.M.4350/2013/28.** számú, valamint a Kúria **Mfv.I.10.105/2016/5.** számú határozatát **alaptörvény-ellenesnek tartjuk** és kérjük azok megsemmisítését az alábbiakban részletezett alaptörvénybe ütköző rendelkezések miatt.

Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdés: *A Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét, a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz.*

Felperesek munkaviszonyuk azonnali hatályú megszüntetését alperes tizenegy napos munkabérfizetési késedelmével indokolták.

Az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pont alapján a munkavállaló a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással megszüntetheti, ha a munkáltató a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi.

Jelen jogvita eldöntéséhez azt az alapvető kérdést kell tisztázni, hogy a **munkáltató tizenegy napos munkabér fizetési késedelmé munkaviszonyból származó lényeges kötelezettsége szándékos vagy súlyos gondatlansággal történő, jelentős mértékű megszegésének minősül-e.**

Az elsőfokú bíróság alperes ezen mulasztását lényeges kötelezettségszegésnek minősítette, erre alapozva **felperesek felmondását jogszerűnek ítélte meg.**

A másodfokú bíróság ugyanezen kérdésben úgy foglalt állást, hogy önmagában az, hogy a bérfizetési határidőhöz képest tizenegy nap elteltével az azonnali hatályú felmondás napjáig az alperes nem fizette meg a felperesek tárgyhavi munkabérét, jelentős mértékű kötelezettségszegésnek nem tekinthető, hiszen ez legfeljebb a munkabér tartós, vagy többször előforduló elmulasztása esetén lenne megállapítható, ezért **felperesek azonnali hatályú felmondása nem jogszerű.**

A Kúria ítéletének indokolásában helytállónak minősítette felperesek utalását azon ítélkezési gyakorlatra, mely szerint akár egy napos fizetési késedelem is megalapozhatja a jogviszony azonnali hatályú megszüntetését (**Mtv.I.10.702/2013.**).

Hangsúlyozni kívánjuk azonban, hogy a törtetlen bírói gyakorlat szerint pár napos fizetési késedelem esetén egyebekben sem jogszerű az azonnali hatályú felmondás, egyhavi munkabér pár napos késedelmes számfejtése nem jogszerű indoka a munkavállalói felmondásnak (**LB Mfv. II.10.885/2000.**), felperesek pedig mindösszesen tizenegy nap késedelem után éltek az azonnali hatályú felmondással.

Felperesek és alperes által hivatkozott, ugyanazon tárgyban hozott, de eltérő tartalmú döntések alapján tehát megállapítható, hogy a jelen jogvita alapját képező kérdéskörben a bírói gyakorlat határozottan nem egységes.

Az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése rögzíti, hogy a bíróságok jogalkalmazásának egységét a Kúria biztosítja.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. év CLXI. törvény 32. § (1) bekezdés a) pont szerint **jogegységi eljárásnak van helye**, ha a joggyakorlat továbbfejlesztése vagy az egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében elvi kérdésben jogegységi határozat meghozatala, korábban meghozott jogegységi határozat megváltoztatása vagy hatályon kívül helyezése szükséges.

Ugyanezen törvény 33. § (1) bekezdése meghatározza azt is, hogy jogegységi eljárást kell lefolytatni, ha azt a Kúria elnöke vagy kollégiumvezetője, illetve helyetteseik, valamint az ítélőtábla elnöke, a 32. § (1) bekezdés b) pontjában említett esetben a Kúria tanácselnöke vagy a legfőbb ügyész indítványozza.

Kijelenthetjük, hogy jelen ügyben hozott elsőfokú és másodfokú ítélet, valamint a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság ítélete más-más ítélkezési gyakorlaton alapul, melynek egységesítése a Kúria Alaptörvény által előírt kötelezettsége, melyet a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvényben foglaltak szerint eljárva valósít meg.

Megítélésünk szerint a Kúria megsértette az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdését, mivel az eltérő joggyakorlat észlelését követően annak egységesítése céljából nem indított jogegységi eljárást.

Alaptörvény XVII. cikk (1) bekezdés: A munkavállalók és a munkaadók - a munkahelyek biztosítására, a nemzetgazdaság fenntarthatóságára és más közösségi célokra is figyelemmel - együttműködnek egymással.

Az Alaptörvény XVII. cikke a munkajogi jogviszonyok vonatkozásában alapvetésként rögzíti a munkavállalók és a munkaadók együttműködési kötelezettségét. Ennek keretében a jogalkotó külön nevesíti az állam munkahelyek biztosításához, a nemzetgazdaság fenntarthatóságához és más közösségi célokhoz fűződő különös érdekét.

Az Alaptörvény a munkáltató és munkavállaló, mint két fél közötti partneri együttműködés kialakítását tűzi ki célul, mely magában foglalja azt is, hogy a munkavállalónak, mint együttműködő partnernek, tekintetbe kell vennie a munkaadót érintő, munkaszerződhez kapcsolódó körülményeket.

A munkaviszonyok jellemzően – mint jelen esetben is – hosszútávra létrehozott gazdasági kapcsolatok, jogviszonyok, melyben a felek célja annak minél hosszabb ideig való működőképes fenntartára. A jogviszony jellegéből adódóan a munkavállalónak figyelemmel kell lennie arra a körülményre, hogy a munkáltató, mint szerződéses partnere olyan komplex gazdasági és egyéb piaci tényezőknél van kitéve, mely eseti jelleggel eredményezhet a már kialakult pénzügyi működésében átmeneti problémákat, mely a munkaviszonyból eredő kötelezettségeire is átmenetileg negatív hatást gyakorolhat, melynek közvetett hatása a munkavállalónál, mint szerződéses partnernél is jelentkezhethet.

Megítélésünk szerint egy hosszútávú, egymásnak kiszolgáltatott, valamint a felektől független piaci tényezőktől függő jogviszony stabilan kizárólag abban az esetben tartható fenn, ha a felek a szokásosnál is nagyobb fokú bizalommal, toleranciával működnek együtt egymással a közös gazdasági célok elérése érdekében.

Véleményünk szerint a Fővárosi Közigazgatás és Munkaügyi Bíróság ítélete és a Kúria döntése alaptörvény-ellenes abban a vonatkozásban is, hogy felperesek azonnali hatályú felmondását jogszerűnek minősítik, holott ezzel felperesek megsértették az Alaptörvény XVII. cikk (1) bekezdés.

Alaptörvény 28. cikk: *A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.*

Mint arra már fentebb utaltunk, jelen jogvita eldöntéséhez legelőször is azt az alapvető kérdést kell tisztázni, hogy **a munkáltató tizenegy napos munkabér fizetési késedelmé munkaviszonyból származó lényeges kötelezettsége szándékos vagy súlyos gondatlansággal történő jelentős mértékű megszegésének minősül-e.**

Az Alaptörvény kimondja, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik olyan módon, hogy azok alkalmazása során azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az Mt. vonatkozó 78. § (1) bekezdés a) pont alapján a munkavállaló a munkaviszonyt azonnali hatályú felmondással megszüntetheti, ha a munkáltató a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi.

A munkaviszony azonnali hatályú felmondásának jogalapját a törvény általános meghatározással állapítja meg (*munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegi*), így annak jogszerűségét minden egyes ügyben egyedi jelleggel kell vizsgálni.

Jelen ügy vonatkozásában tehát az a kérdés, hogy a munkáltató munkabér tekintetében való, akár egy napos késedelembe esése esetén a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgál-e az, ha a bíróság az Mt. vonatkozó paragrafusát akként értelmezi, hogy annak alapján a munkavállaló jogszerűen mondhat fel azonnali hatállyal akár a késedelembe esés másnapjától.

Megítélésünk szerint amennyiben a bírói gyakorlat a munkavállaló azonnali hatályú felmondásának ilyen mértékű utat engedne, úgy az olyan fokú bizonytalanságot eredményezne a munkaerő piacon és ezzel együtt a gazdasági életben, mely teljes mértékben kiszámíthatatlanná tenné és ezáltal ellehetetlenítené a vállalkozások, és ebből adódóan a gazdasági élet működését.

Az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjának a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság és a Kúria döntésében megfogalmazott bíróság általi értelmezése sem a józan észnek, sem pedig a közjónak nem megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt határozottan nem szolgál, ezért sérti az Alaptörvény 28. cikkét.

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés: Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság és a Kúria döntése sérti az alperes Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárásához való jogát azzal, hogy a fentiekben kifejtett indokok ellenére nem indított jogegységi eljárást jelen alkotmányjogi panasszal érintett kérdésben kialakult eltérő ítélkezési gyakorlat egységesítése céljából.

VI. ÖSSZEFOGLALÁS

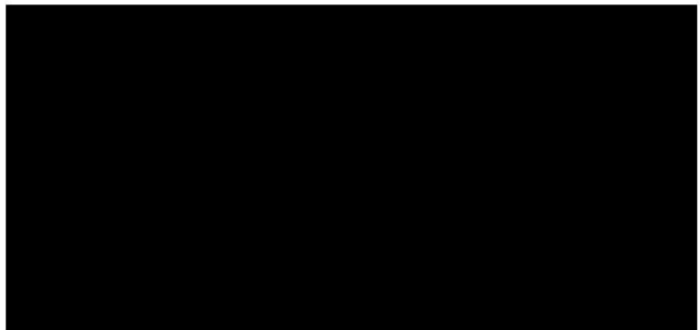
Álláspontunk szerint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 35.M.4350/2013/28. számú és a Kúria Mfv.I.10.105/2016/5. számú határozata az általunk kifejtettek szerint bírói döntést érdemben befolyásolóan alaptörvény ellenes.

Kérjük, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) d) pontja alapján vizsgálja felül az általam sérelmezett bírói döntéseknek az Alaptörvénnyel való összhangját. Kérjük továbbá, hogy (2) bekezdés d) pontjában foglalt hatáskörében megsemmisítse meg az Alaptörvénnyel ellentétes bírói döntést.

Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Kúria Mfv.I.10.105/2016/5. számú ítéletének végrehajtását felfüggeszteni szíveskedjék. A határozat felfüggesztésére irányuló kérelmünk indokaként előadjuk, hogy amennyiben az ítéletben foglalt rendelkezések végrehajtásra kerülnek, abban az esetben Társaságunk gazdasági tevékenysége teljes mértékben ellehetetlenül.

Budapest, 2017. február 27.

Tisztelettel:

Mellékletek:

1. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
2. Az alkotmányjogi panaszban foglaltakhoz kapcsolódó dokumentumok